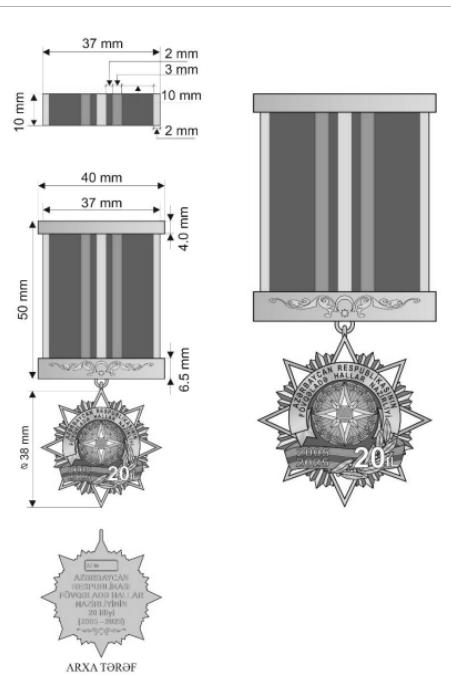

Dövlət o vaxt güclü olur ki, et-drafında birləşən strukturlar üzərinə düşən vəzifənin öhdəsindən layiqincə gelir, dövlətə və dövlətciliyə öz töhfəsini verə bilir. Nəzərəalsaq ki, vətəndaş məmənnuluğu da dövləti gücləndirən amillərdən biridir, bu zaman həmin qurumlar ikiqat məsuliyyət daşıyır. Bu il yaradılmasının 20 ili tamam olan Fövqəladə Hallar Nazirliyi ötən dövr ərzində icra etməli olduğu vəzifələri daim böyük əzm və məsuliyyətlə hə-yata keçirməklə dövlətə sadıqlik nümayiş etdirmiş, yaranan və yarana-biləcək təhlükələrdə vətəndaşın x-iaskarı olduğunu göstərmişdir.

FHN: 20 ilin əzmi, məsuliyyəti və nəticəsi

"Azərbaycan Respublikası Fövqəladə Hallar Nazirliyinin 20 illiyi (2005-2025)" Azərbaycan Respublikasının yubiley medallının təsis edilməsi ilə əlaqədar "Azərbaycan Respublikasının orden və medallarının təsis edilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikasının 2025-ci il 1 may tarixli Qanununun tətbiqi haqqında"

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 15 may 2025-ci il tarixli Fermanı qurumun fealiyyətinə dövlət qayğısının növbəti təzahürüdür. Həm də artıq bu qayğı 20 ildə dör-

düncü dəfədir ki, bu struktura göstərilir. Belə ki, Fövqəladə Hallar Nazirliyi yaradılmasının 5, 10, 15-ci illərində də dövlətimiz tərəfindən yubiley medalları təsis olunub. Yubiley medallı ilə fövqəladə hallar orqanlarının fealiyyətinin teşkilində, inkişafında və möhkəmləndirilməsində xüsusi xidmətləri olan şəxslər, həmçinin mülki müdafiə işinin teşkili, əhalinin və ərazilərin fövqəladə hallardan qorunması və nəticələrinin aradan qaldırılması tədbirlərində fəal iştirak edənlər təltif edilir.

Milli təhlükəsizlik və vətəndaş rifahı naminə

Bir ölkənin inkişafı yalnız iqtisadi göstəricilərlə deyil, vətəndaşların təhlükəsizliyi və heyat səviyyəsi ilə də ölçülür. Fövqəladə hallarla mübarizə yalnız operativ yardım deyil, həm də milli təhlükəsizlik məsələsidir. Bu sahəyə xüsusi diqqət ayırması onun strateji sahə olduğunu təsdiqləyen amildir. Elə bu

səbəbdən də dövlət başçısının 2005-ci il 16 dekabr tarixli Sərəncamı ilə Fövqəladə Hallar Nazirliyi yaradıldı.

FHN ölkədə əhalinin təbii felakətlərdən, texnogen xarakterli qəzalardan və yanğından qorunması, belə hadisələrin nəticələrinin aradan qaldırılması məsələlərini həll edən, habelə mülki müdafiə sahəsində dövlət siyasetini həyata keçirən, xilasetmə və bərpa işləri üzrə mərkəzi və yerli icra hakimiyyəti orqanlarının, digər müəssisə və təşkilatların fealiyyətinin əlaqələndirilməsini təmin edən mərkəzi icra hakimiyyəti orqanıdır.

Mülki müdafiə əhalinin və ərazilərin fövqəladə hallardan qorunması, yanğın təhlükəsizliyinin, su hövzələrində insanların təhlükəsizliyinin, sənayedə və dağ-mədən işlərində texniki təhlükəsizliyin və tikintidə təhlükəsizliyin təmin olunması, neft və neft məhsullarının qəza nəticəsində axımları ilə əlaqədar yaranmış fövqəladə halların qarşısının alınması və nəticələrinin aradan qaldırılması, dövlət material ehtiyatları fondlarının ya-

radılması sahələrində dövlət siyasetini və tənzimlənməsini işləyib hazırlayır və həyata keçirilməsini təmin edir. Eləcə də fövqəladə halların qarşısının alınması və nəticələrinin aradan qaldırılması üzrə vahid dövlət sistemi çərçivəsində mərkəzi və yerli icra hakimiyyəti orqanlarının fealiyyətini əlaqələndirir. Beləliklə, yarana biləcək təhlükəli vəziyyətin qarşısının alınmasında və baş verən hər hansı bir hadisədə həyati təhlükə ilə üz-üzə qalan FHN əməkdaşlarını görmək olur. Və gördükcə də bu qənaət yaranır...

Təhlükə harada, FHN əməkdaşları orada

İnsan həyatı üçün yaranan və yarana biləcək bütün təhlükəli anlarda FHN əməkdaşları vətəndaşları yanındadır. Biz onları dehşətli yanğınlarda zamanı da görmüşük, balkondan asılı qalan uşağı, qocanı, deformasiya-ya uğramış nəqliyyat vasitələrindən insanları xilas edərkən də, sel-daşqınların vurduğu zərərləri aradan qaldırarken də, suda battımaq üzrə olan insanı xilas edərkən də. Yəni hər bir təhlükəli anda ilk olaraq onlar gözə dəyir.

Vəzife başında həyatını itirən, xəsarət alan FHN əməkdaşları da az deyil. Odur ki, Azərbaycan vətəndaşı da, bu qurumun əməkdaşlarına saygı ilə yanaşır. Çünkü onlar vəzife borcunu həyata keçirməklə yanaşır,

həm də insanların düşdürüyü ağır vəziyyətlərin şahidi olaraq ürəkağrısı keçirir, yeri gələndə onlara birlikdə duyğulu anlar yaşayırlar.

Təhlükəsizlik dedikdə ilk göz önüne gələn qurumlardan olduğu üçün FHN-i böyük-lü-kicikli hər tədbirdə görmek olur. Buna yaxın zaman kəsiyində baş verən tədbir və hadisələrin fonundada nəzər alaq.

Ötən il ölkəmizdə keçirilən Birleşmiş Milətlər Təşkilatının İqlim Dəyişmələri üzrə Çərçivə Konvensiyasının Tərəflər Konfransı (COP29) zamanı nazirliyin bütün qüvvələri səfərbər olunaraq obyektlərin, o cümlədən tədbir keçirilən məkanların, otellərin, iaşə obyektlərinin, insanların kütləvi toplaşlığı yerlərin, istirahət və ticarət mərkəzlərinin, infrastruktur və strateji obyektlərin, habelə bu obyektlərin ətrafında yerləşən bina və tikililərin yanğın, texniki, tikinti və radasiya təhlükəsizliyi sahələri üzrə müayinə və monitorinqləri keçirildi, müvafiq tədbirlərin görülməsi təmin edildi. Həmin obyektlərdə coxsayılı təlimlər keçirilərkən fövqəladə hallarla bağlı davranış qaydalarına dair genişləndirme işləri aparıldı. Həmçinin, tədbir ərefəsində və tədbir günlərində mümkün fövqəladə hallara çəvik reaksiya verilməsinin təmin edilməsi məqsədilə nazirliyin qüvvə və vəstələri tam hazır vəziyyətə getirilərək gücləndirilmiş iş rejimində çalışdı. Neticədə isə dünyadan coxsayılı ölkəsindən gələn qonaqlar burada heç bir təhlükəli məqamlı qarşılaşmadı.

Əvvəli Səh. 6

2024-cü il dekabrin 25-də "Azərbaycan Hava Yolları" aviasirketinə məxsus "Embraer 190" tipli təyyarənin Aktau şəhəri yaxınlığında qəzaya uğramasından dərhal sonra Prezident İlham Əliyevin tapşırığı ilə peşəkar psixoloqlar, həkimlər xilasedicilər, həmçinin Səhiyyə Nazirliyinin peşəkar həkimlərindən ibarət qrup Fövqəladə Hallar Nazirliyinə aid zəruri vasitələrlə təchiz olunmuş təyyarə ilə Aktau şəhərinə göndərildi. Nazirliyin psixoloqları tərəfindən zərərçəkmışlərə psixoloji yardım göstərildi, həkimlər tərəfindən zərurət yarandığı təqdirdə tibbi müdaxilələr həyata keçirildi. Həmçinin, qəza baş vermiş ərazidə nazirliyin xilasediciləri tərəfindən müvafiq tədbirlər görüldü. Hətta aparılan qəza-xilasetmə əməliyyatında iştirakna görə Qazaxistan Respublikası Fövqəladə Hallar Nazirliyinin (FHN) 10 əməkdaşı Azərbaycan Respublikasının fövqəladə hallar naziri Kəmaləddin Heydərov tərəfindən "Əməkdaşlıqla görə" döş nişanı ilə təltif olundu.

FHN əməkdaşlarının nəinki ölkəmizdə böyük məsuliyyətinin, yeri geləndə qonşu yardımına da əzmlə getdiyinin şahidi olmuşdur. 2017-ci ilin avqust ayında Gürcüstanın Borjomi-Xaraqulsk qoruğunda baş vermiş meşə yanğınlarının söndürülməsinə dövlətimizin başçısının tapşırığına əsasən FHN-nin 22 texnikası, o cümlədən 1 helikopteri və 131 nəfər canlı qüvvəsi cəlb edilmiş və qonşu ölkəyə ezam olunmuş FHN əməkdaşları orada böyük əzmlə fəaliyyət göstərmişlər.

2023-cü il fevral ayının 6-da Türkiyənin Kahramanmaraş, Hatay, Adiyaman, Qaziantep, Osmaniye, Adana, Şanlıurfa, Malatya, Diyarbakır, Kilis və Elazığ bölgələrində baş verən 7,7 və 7,6 bal gücündə zəlzələ miqyasına, dağınıklara və insan itkisine görə əsrin felakəti kimi xarakterizə edilir. Həmin vaxt dövlət başçısının göstərişinə əsasən, felaket zonasına ilk olaraq Azərbaycanın FHN xilasediciləri çataraq dağınıklar altında qalan insanları çıxarmağa başladılar. Azərbaycandan göndərilən 669 xilasedicili Hatay, Antakiya, Kahramanmaraş, Adiyaman və digər şəhərlərdə xilasetmə əməliyyatlarında feal iştirak etdi. Xilasedicilərimiz 53 nəfəri xilas edib, dağınıklar altından 780 cəsədi çıxaraq yaxınlarına verdi.

FHN əməkdaşları Türkiyədə eyni zamanda zəlzələnin dağınıklarının aradan qaldırılmasında və zərər görənlər üçün çadırların qurulmasına və digər işlərin görülməsində də yaxından iştirak edirdilər.

**Bir vətəndaş kimi
Vətən mühəribəsində**

2020-ci ildə 44 günlük ikinci Vətən mühəribəsində torpaqlarımızın işğaldan azad edilməsində də FHN əməkdaşlarının həm bir vətəndaş, həm də vezifəsini həyata keçirən şəxs kimi əzm və hünərini gördük.

FHN: 20 ilin əzmi, məsuliyyəti və nəticəsi

Mənfur düşmən Gəncəni, Bərdəni, Tərtəri, Ağdamı və digər əraziləri atəş tutduğu müddədə FHN-nin yanğınsöndürənləri atəş altında öz vəzifələrini layiqincə yerinə yetirildilər.

FHN əməkdaşları ermənilərin mülki əhalinin yaşadıqlı şəhərlərə atdığı raketlər nəticəsində yaralanan vətəndaşlarımızın axtarış və xilasetmə işlərində iştirak edir, nazirliyin hərbi qulluqçu və xüsusi rütbeli əməkdaşları

torpaqlarımızın işğaldan azad olunması ilə əlaqədar əməliyyatlar çərçivəsində fövqəladə halların, o cümlədən düşmənin mərmi və raket zərbələri nəticəsində yaranan dağını və yanğınların karşısının alınması, nəticələrinin əvvəl aradan qaldırılması, zərərçəkmışlərin xilas edilməsi, təxliyəsi, döyüş bölgəsində yaşayan insanların gündəlik təminatı, habelə digər istiqamətlərdə xidməti vəzifələrini ləyaqətlə yerinə yetirirdi. İşğaldan azad

olmuş ərazilərin minalardan təmizlənməsi işlərində də onlar iştirak edirlər.

Vətən mühəribəsində Fövqəladə Hallar Nazirliyindən 19 nəfər iştirak edərək şərəfi döyüş yolu keçib və Məlki Müdafiə Qoşunlarından 1 nəfər şəhid olub.

20 il və uğurlu nəticə

20 il əvvəl Prezident İlham Əliyevin Sərəncamına uyğun olaraq Azərbaycanda Fövqəladə Hallar Nazirliyinin yaradılması ilə ölkədə məlki müdafiə, ərazilərin təbii, həmçinin texnogen xarakterli fövqəladə hallardan qorunması və əhalinin təhlükəsizliyinin təmin edilməsi sahəsində kompleks tədbirlərin həyata keçirilməsinə başlandı. Dövlətimizin başçısının diqqəti sayəsində nazirliyin maddi-texniki bazası gücləndirildi, kadr hazırlığının təşkili, məlumat mühadiləsinin aparılması və digər sahələrdə nailiyyətlər əldə olundu. Ən müasir texnika, xilasetmə levazimatları, xüsusi geyimlər, texniki vasitələr, cihazlar alındı, yeni inzibati binalar tikilər istifadəye verildi.

Ötən dövrədə nazirliyin kadr potensialının artırılması və bu istiqamətdə mühüm tədbirlərin görülməsi də Prezident İlham Əliyevin diqqət mərkəzində oldu. Odur ki, dövlət başçısının 2008-ci ildə imzaladığı Sərəncama əsasən yaradılan Fövqəladə Hallar Nazirliyinin Akademiyası bu baxımdan mühüm əhəmiyyətə malikdir. 2009-cu ildən fəaliyyətə başlayan və elə həmin il də ilk qəbulu həyata keçirən akademiya 2013-cü ildə ilk məzunlarını buraxmışdır.

Dövlət başçısının ayrı-ayrı vaxtlarda imzaladığı sərəncamlarla Fövqəladə Hallar Nazirliyinin əməkdaşlarına ali hərbi və ali xüsusi rütbelərin verilmesi, onların 2-ci dərəcəli "Vətənə xidmətə görə", 3-cü dərəcəli "Vətənə xidmətə görə" ordenləri, "Tərəqqi", "Hərbi xidmətlərə görə", "Dövlət qulluğunda fərqlənməyə görə", 3-cü dərəcəli "Fövqəladə hallar orqanlarında xidmətdə fərqlənməyə görə" və "Minatəmizləmə sahəsində xidmətlərə görə" medalları ilə təltif olunması bu sahədə çalışanların əməyinə dövlət qayğısının göstəricisi olmaqla yanaşı, genc kadrlarda ruh yüksəkliyi yaranan amildir.

Bu gün ölkədə bir rəy sorğusu keçirilsə və "insanlar fövqəladə hallarda ilk kimin gələcəyinə inamlı baxa bilirlər" suali verilsə, əminliklə deyə bilərik ki, cavab bele olacaq: FHN əməkdaşları.

Heç şübhəsiz ki, ölkəmizdə və onun hüdudlarından kənardə baş verən təbii felakətlərin nəticələrinin aradan qaldırılmasında əsl fədakarlıq göstərən nazirliyin qüvvələri bundan sonra da vətəndaşlarımızın təhlükəsizliyinin keşiyində dayanacaqlar.

Ötən 20 ildə fəaliyyəti ilə sözünü deyə bilən, milli təhlükəsizlik sisteminde özünü təsdiqləyən bu qurumu həm yubileyi, həm də 20 illilik yubiley medalının təsis olunması münasibətə təbrik edir, xilasedicilər bütün təhlükələrdən xilas olmalarını arzu edirik.

Mətanət Məmmədova

